

Grmaník slivkový (*Taphrina pruni*, syn. *Taphrina insititiae*)

Grmaník slivkový sa v našich podmienkach vyskytuje častejšie **vo vyšších chladnejších oblastiach** (najmä v podhorských). V ojedinelých prípadoch sa môžeme stretnúť s výskytom aj v nížinách. Okrem pôsobenia grmaníka slivkového v celej Európe, je patogén prítomný v severnej Amerike a Japonsku. Pri silnom výskyte môže huba na citlivých odrodách hostiteľských rastlín spôsobiť až 70 %-né straty ovocia. Huba infikuje plody a výhonky sliviek, pričom k infekcii plodov dochádza hneď po odkvitnutí.

Okrem slivky (*Prunus*), škodí aj na marhule (*P. armeniaca*) a čerešni (*Cerasus*). Plody hostiteľských rastlín sú po napadnutí zničené, bez chuti, nedozrievajú a majú zlú kvalitu. Farba sliviek je zelená až žltozelená, dužina je tvrdá, bež šťavy a chuti. Zároveň sú plody pokryté **belavým povlakom**, ktorý sa skladá z veľkého množstva vreciek huby (sú to podlhovasté husto vedľa seba vyrastajúce bunky, v ktorých vznikajú vreckové výtrusy, askospóry). Takto napadnuté plody od júla opadávajú. V napadnutých plodoch sa **nevytvára kôstka**. Infikované plody už **nie sú použiteľné a nedajú sa ďalej spracovať**. Grmaník slivkový vyvoláva typické príznaky napadnutia a preto nie je prakticky možné si ochorenie zameniť. Typická je **deformácia plodov sliviek, abnormálne zväčšenie, predĺženie a preliačenie**. Často býva napadnutá iba určitá časť plodu, takže sa na ovocí vytvárajú **nepravidelné nádory**. Neskôr sa zdeformované **plody scvrkávajú a hnednú**.

Obr. 1 a 2 – Typické príznaky napadnutia slivky grmaníkom slivkovým
(zdroj: <https://www.agromanual.cz/cz/atlas/choroby/choroba/puchovitost-slivone>)

Okrem plodov sa môže patogén zriedkakedy vyskytnúť aj na **letorastoch** stromov, ktoré **hrubnú, krpatejú** a často sa **skrúcajú**. Pri silnejšom napadnutí letorastov možno pozorovať ich postupné usychanie.

Grmaník slivkový **prezimuje mycéliom** alebo **blastospórami** v napadnutých konároch a odtiaľ prerastá do púčikov a listov. V skorom jarnom období, za vlhkého a chladného počasia, prerastá huba do mladých plodov a infikuje ich. Vrecká huby sa vytvárajú na infikovaných plodoch koncom júna a v druhej polovici júla v nich dozrievajú askospóry. Počas letného

obdobia sa pučaním z askospór vytvárajú blastospóry, ktoré sú pomocou vetra a dažďa rozširované.

Vo všeobecnosti možno pre zabránenie výskytu ochorenia odporučiť pestovanie menej náchylných odrôd sliviek. K preventívnym opatreniam patrí ničenie deformovaných plodov a odrezávanie napadnutých konárov. Z prípravkov povolených na chemickú ochranu voči grmaníkovi slivkovému možno použiť nasledovné 3 prípravky s účinnými látkami hydroxid meďnatý + oxychlorid medi: **Airone SC, Badge WG, Coprantol Duo.**

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP - Odbor ochrany rastlín

31.7.2018